

Korte bijdragen

Bijzonder foerageergedrag van in het wild levende Casarca's *Casarca ferruginea*

Jacques Van Impe

Abstract

During seven visits in September and October 1987 and 1988, feral Ruddy Shelducks were observed on mudflats along the river Scheldt near Bath (Zeeland, the Netherlands). The birds were in the company of Common Shelducks and exhibited a similar feeding behaviour, known as 'scything'. Which kind of food was obtained in this way remains an open question, but may include algae, oligochaetes and organisms less than 0.5 mm in size.

Jacques Van Impe, Dr. Van de Perrelei 51B, B - 2140 - Borgerhout

Over het gedrag van in het wild levende Casarca's *Casarca ferruginea* is weinig bekend; de meeste informatie is afkomstig van vogels in gevangenschap (Cramp & Simmons 1977). Zo wordt het foerageergedrag van deze eend maar kort beschreven. Volgens de literatuur is het vergelijkbaar met dit van wilde ganzen en komen, zoals bij de Bergeend *Tadorna tadorna*, pikken, slabberen, grondelen en "kopje-onder-tuimelen"

(up-ending) regelmatig voor. Vooral plantaardig voedsel wordt hierbij opgenomen. Onder het dierlijk voedsel worden vooral insecten, schaaldieren en het Pekelkreeftje *Artemia salina* vermeld (Witherby et al. 1943; Bauer & Glutz von Blotzheim 1968; Cramp & Simmons 1977).

Tijdens de maanden september en oktober 1987 en 1988 verbleven doorlopend twee tot vier Casarca's op de slikken van de Westerschelde even westelijk van Zandvliet (A), ter hoogte van Bath (Zeeland). Tijdens zeven bezoeken werd waargenomen hoe de Casarca's hier voedselzochten op de natte slikdelen, meestal in gezelschap van Bergeenden. Er was geen zichtbaar verschil tussen het voedselgedrag van de Bergeenden en dat van de Casarca's: ook deze laatsten foerageerden met voortdurend heen en weer wiegende bewegingen van hals en kop, waarbij hun snaveluiteinde in wijde bogen waaivormig over het natte slik schuurde. Hierbij bleven sporen in de vorm van een varenblad op de slikoppervlakte afgedrukt.

Dit niet te miskennen foerageergedrag, in de literatuur

"scything" (maaien) genoemd, werd voor het eerst beschreven door Swennen & van der Baan (1959) bij de Bergeend. Bij deze soort komt dit voedselgedrag algemeen voor op de Scheldeslikken in de omgeving van de Bocht van Bath. De bovenste sliblaagjes worden hierbij door de snavellamellen gezeefd.

De vraag welke organismen de Casarca's maaien blijft onopgehelderd. De macrofauna van de Scheldeslikken is hier weinig gevarieerd en bestaat nagenoeg uitsluitend uit twee borstelwormen, de Zeeduizendpoot *Nereis diversicolor*, en *Heteromastus filiformis*, en een kreeftje, de Langspriet *Corophium volutator* (Rijkswaterstaat, mond. med., zie ook Van Impe 1985). Wellicht zijn dergelijke

prooien voor een filtervoeding te groot. Veeleer komen heel wat kleinere organismen in aanmerking, zoals algen (Walmsley & Moser 1981), oligocheten (Gray 1976; Evans et al., 1979) en misschien zelfs organismen die kleiner zijn dan een halve millimeter, zoals bij de filtervoeding van de Amerikaanse Wintertaling *Anas crecca carolinensis* onlangs werd beschreven (Gaston 1992).

Referenties

- Bauer K.M., U.N. Glutz von Blotzheim, 1968. *Handbuch der Vögel Mitteleuropas*. Band 2 Anseriformes (1. Teil). Akademische Verlagsgesellschaft, Frankfurt am Main.
- Cramp S., K.E.L. Simmons (eds.), 1977. *The Birds of the Western Palearctic*. Vol. 1. Oxford University Press, Oxford.
- Evans P.R., D.M. Herdson, P.J. Knights, M.W. Pienkowski, 1979. Short-term effects of reclamation of part of Seal Sands, Teesmouth, on wintering waders and Shelduck. *Oecologia* (Berl.) 41: 183-206.
- Gaston G.R., 1992. Green-winged Teal ingest epibenthic meiofauna. *Estuaries* 15: 227-229.
- Gray J.S., 1976. The fauna of the polluted River Tees Estuary. *Coastal Marine Sc.* 4: 653-676.
- Swennen C., G. van der Baan, 1959. Tracking birds on tidal flats and beaches. *Brit. Birds* 52: 15-18.
- Van Impe J., 1985. Estuarine pollution as a probable cause of increase of estuarine birds. *Marine Poll. Bull.* 16: 271-276.
- Walmsley J.G., M.E. Moser, 1981. The winter food and feeding habits of Shelduck in the Camargue, France. *Wildfowl* 32: 99-106.
- Witherby H.F., F.C.R. Jourdain, N.F. Ticehurst, B.W. Tucker, 1943. *The Handbook of British Birds*. Vol. 3. Witherby, London.